

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
ОК 20.1 ПРОПЕДЕВТИКА ВНУТРІШНЬОЇ МЕДИЦИНИ

1. Загальна інформація	
Назва факультету	Стоматологічний
Освітня програма (галузь, спеціальність, рівень вищої освіти, форма навчання)	22 Охорона здоров'я, 221 Стоматологія, другий (магістерський) рівень вищої освіти, денна форма
Навчальний рік	2023 – 2024
Назва дисципліни, код (електронна адреса на сайті ЛНМУ імені Данила Галицького)	ОК 20.1 Пропедевтика внутрішньої медицини. http://new.meduniv.lviv.ua/uploads/repository/kaf/kaf_propaedeutic_1/
Кафедра (назва, адреса, телефон, e-mail)	Кафедра пропедевтики внутрішньої медицини 79013 м. Львів, 1вул. Коновальця, 22 Тел. +38 (032) 237-31-14, kaf_propaedeutic_1@meduniv.lviv.ua
Керівник кафедри (контактний e-mail)	Професор Дутка Роман Ярославович «Роман Дутка» < roman.dutka48@gmail.com >
Рік навчання (рік, на якому реалізується вивчення дисципліни)	2-й
Семестр (семестр, у якому реалізується вивчення дисципліни)	IV
Тип дисципліни/модулю (обов'язкова/вибіркова)	Обов'язкова
Викладачі (імена, прізвища, наукові ступені і звання викладачів, які викладають дисципліну, контактний e-mail)	<u>Дутка Роман Ярославович, доктор мед. наук, професор, «Роман Дутка»</u> roman.dutka48@gmail.com <u>Базилевич Андрій Ярославович, доктор мед. наук, професор,</u> abazylevyuch@ukr.net <u>Новосад Анна Богданівна, канд. мед. наук, доцент,</u> novosdanna00@gmail.com <u>Ющик Любов Володимирівна канд. мед. наук, доцент,</u> yushliub@gmail.com <u>Івасівка Роксолана Степанівна, канд. мед. наук, доцент,</u> roksolana_ivasivka@ukr.net <u>Матушак Ольга Миколаївна, канд. мед. наук, доцент,</u> omatushchak@ukr.net <u>Абрагамович Христина Ярославівна, канд. мед. наук, доцент,</u> nef_kristina@ukr.net <u>Бевз Оксана Володимирівна, канд. мед. наук, доцент,</u> bevzov@ukr.net <u>Дроник Ірина Степанівна, доцент,</u> dronyk@gmail.com <u>Колядич Марія Михайлівна, асистент,</u> koliadych_mariia@meduniv.lviv.ua <u>Діденко Оксана Зиновіївна, асистент,</u> oksanadiz@ukr.net <u>Рогуля Софія Степанівна, асистент,</u> sofohca@ukr.net
Erasmus так/ні (доступність дисципліни для студентів у рамках програми Erasmus+)	Ні
Особа, відповідальна за силабус (особа, якій слід надавати коментарі стосовно силабуса, контактний e-mail)	Новосад Анна Богданівна, канд. мед. наук, доцент, novosdanna00@gmail.com
Кількість кредитів ECTS	3
Кількість годин (лекції/практичні заняття/самостійна робота студентів)	10/30/50

Мова навчання	Українська
Інформація про консультації	
Адреса, телефон та регламент роботи клінічної бази	Комунальне некомерційне підприємство «Львівське територіальне медичне об'єднання клінічна лікарня планового лікування, реабілітації та паліативної допомоги» 79013 м. Львів, вул. Коновальця, 26 тел. +38 (032) 237-87-32, 5kmkl_uoz_lviv@ukr.net .

2. Коротка анотація до курсу

Пропедевтика внутрішньої медицини – це вступний курс, який закладає основи знань для подальшого вивчення клінічної дисципліни «Внутрішня медицина».

Головна мета викладачів кафедри пропедевтики внутрішньої медицини – навчити студентів методів дослідження, необхідних для розпізнавання (діагностики) захворювань внутрішніх органів. Студенти повинні навчитися самостійно обстежувати хворого за допомогою певних методів і виявляти ознаки, або симптоми, хвороб (симптоматологія, або семіотика).

Таким чином, на кафедрі студенти проходять курс діагностики внутрішніх хвороб, головною метою якого є вивчення симптомів і методик обстеження хворих (семіотики).

3. Мета і цілі курсу

Метою викладання навчальної дисципліни «пропедевтика внутрішньої медицини» є формування у студента основ клінічного мислення і набуття професійних навичок обстеження хворого та оцінки основних проявів захворювань внутрішніх органів із дотриманням принципів медичної етики та деонтології.

Основними **цілями** вивчення дисципліни «пропедевтика внутрішньої медицини» є:

- Оволодіння студентом теоретичними знаннями, необхідними для виявлення захворювань людини.
- Оволодіння практичними прийомами і методами об'єктивного та лабораторно-інструментального обстеження пацієнтів .
- Засвоєння загальних методичних підходів клінічного обстеження хворого.
- Формування у студентів морально-етичних та деонтологічних якостей при професійному спілкуванні з хворим.

Згідно з вимогами освітньо–професійної програми студенти повинні

знати:

- методичні основи клінічного обстеження хворого, схему дослідження пацієнта і написання історії хвороби;
- методичні основи об'єктивного обстеження хворого – розпитування, огляду, пальпації, перкусії, аускультатії;
- найважливіші симптоми у клініці внутрішніх захворювань та їх семіологічне тлумачення;
- клініко-діагностичну інтерпретацію показників найважливіших лабораторно-інструментальних досліджень;
- медичну греко-латинську термінологію у визначенні основних проявів захворювань та у використанні в професійній лексичі.

В результаті вивчення дисципліни «пропедевтика внутрішньої медицини» студенти повинні

вміти:

- проводити опитування і об'єктивне обстеження хворих та аналізувати їх результати в клініці внутрішніх хвороб;
- складати план обстеження хворого та аналізувати дані лабораторних та інструментальних обстежень при типовому перебігу найбільш поширених терапевтичних хвороб;
- визначати провідні симптоми у клініці внутрішніх захворювань;
- аналізувати результати основних лабораторних і інструментальних методів дослідження;
- демонструвати володіння морально-деонтологічними принципами медичного фахівця та принципами фахової субординації у клініці внутрішніх хвороб;
- використовувати греко-латинські медичні терміни в практичній діяльності фахівця;
- демонструвати вміння методично вірно викласти результати обстеження хворого у вигляді історії хвороби з обґрунтуванням діагнозу та складання плану подальшого обстеження хворого.

Компетентності та результати навчання, формування яких забезпечує вивчення дисципліни (загальні і спеціальні компетентності)

Згідно з вимогами Стандарту вищої освіти дисципліна забезпечує набуття студентами *компетентностей*.

Інтегральна компетентність – здатність розв'язувати комплексні проблеми в галузі професійної медичної діяльності, проводити оригінальне наукове дослідження та здійснювати дослідницько-інноваційну

діяльність в галузі охорони здоров'я на основі глибокого переосмислення наявних та створення нових цілісних теоретичних або практичних знань та/або професійної практики.

- *Загальні:*

- ЗК 1- Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.
- ЗК 2 - Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.
- ЗК 3 - Здатність застосовувати знання у практичній діяльності.
- ЗК 4 - Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.
- ЗК 5 - Здатність спілкуватися англійською мовою.
- ЗК 6 - Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.
- ЗК 7- Здатність до пошуку, опрацювання та аналізу інформації з різних джерел.
- ЗК 8- Здатність до адаптації та дії в новій ситуації.
- ЗК 9- Вміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми.
- ЗК 10 - Здатність бути критичним і самокритичним.
- ЗК 11- Здатність працювати в команді.
- ЗК 12- Прагнення до збереження навколишнього середовища.
- ЗК 13 - Здатність діяти соціально відповідально та свідомо.
- ЗК 14 - Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.
- ЗК 15 - Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

- *Спеціальні (фахові, предметні):*

- ФК 1 - Спроможність збирати медичну інформацію про пацієнта і аналізувати клінічні дані.
- ФК 2 - Спроможність інтерпретувати результат лабораторних та інструментальних досліджень.
- ФК 3 - Спроможність діагностувати: визначати попередній, клінічний, остаточний, супутній діагноз, невідкладні стани.
- ФК 7 - Спроможність визначати тактику ведення пацієнтів із захворюваннями органів і тканин ротової порожнини та щелепно-лицевої області з супутніми соматичними захворюваннями.
- ФК 11- Спроможність до визначення тактики, методів та надання екстреної медичної допомоги.
- ФК 14 - Спроможність ведення нормативної медичної документації.

4. Пререквізити курсу

1. Фізика.
2. Біохімія.
3. Біофізика.
4. Нормальна анатомія.
5. Нормальна фізіологія.
6. Патологічна фізіологія.
7. Топографічна анатомія.
8. Медична психологія.
9. Патологічна фізіологія.
10. Топографічна анатомія
11. Загальна гігієна.
12. Гігієна харчування.

5. Програмні результати навчання

Збирати дані про скарги пацієнта, анамнез захворювання, анамнез життя (у пацієнта або у його родичів, опікунів тощо). Використовувати знання про анатомічні та фізіологічні особливості дорослого організму та людей похилого віку.

- Оцінити загальний стан пацієнта.
- Обстежити стан всіх органів та систем.
- Оцінювати інформацію щодо діагнозу в умовах стаціонару, застосовуючи стандартну процедуру, використовуючи аналіз отриманих результатів об'єктивного обстеження хворого та на підставі результатів лабораторних та інструментальних досліджень.
- Вміти виділити та зафіксувати провідний клінічний симптом шляхом прийняття обґрунтованого рішення, використовуючи попередні дані анамнезу хворого, дані об'єктивного обстеження хворого, дотримуючись відповідних етичних та юридичних норм.
- Вміти встановити попередній діагноз захворювання
- Призначити лабораторні та/або інструментальні обстеження, консультації вузьких спеціалістів для підтвердження клінічного діагнозу.
- Визначати необхідний режим при лікуванні захворювання в умовах стаціонару.
- Визначати необхідне лікувальне харчування при лікуванні захворювання.
- Визначати тактику надання екстреної медичної допомоги за будь-яких обставин.
- Надавати екстрену медичну допомогу.
- Виконувати медичні маніпуляції
- Демонструвати вміння проведення санітарно-гігієнічних та профілактичних заходів.
- Вміння заповнити медичну карту стаціонарного хворого.

ПРН2 - Збирати інформацію про загальний стан пацієнта, оцінювати психомоторний та фізичний розвиток пацієнта, стан органів щелепно-лицевої ділянки, на підставі результатів лабораторних та інструментальних досліджень оцінювати інформацію щодо діагнозу (за списком 5).

ПРН4 - Визначити остаточний клінічний діагноз дотримуючись відповідних етичних і юридичних норм, шляхом прийняття обґрунтованого рішення та логічного аналізу отриманих суб'єктивних і об'єктивних даних клінічного, додаткового обстеження, проведення диференційної діагностики під контролем лікаря-керівника в умовах лікувальної установи (за списком 2.1).

ПРН5 - Встановити діагноз невідкладних станів за будь-яких обставин (вдома, на вулиці, у лікувальній установі), в умовах надзвичайної ситуації, воєнного стану, нестачі інформації та обмеженого часу (за списком 4).

ПРН10 - Визначити тактику ведення стоматологічного пацієнта при соматичній патології (за списком 3) шляхом прийняття обґрунтованого рішення за існуючими алгоритмами та стандартними схемами.

ПРН13 - Визначити тактику надання екстреної медичної допомоги, використовуючи рекомендовані алгоритми, за будь-яких обставин на підставі діагнозу невідкладного стану в умовах обмеженого часу (за списком 4).

ПРН17 - Дотримуватися здорового способу життя, користуватися прийомами саморегуляції та самоконтролю.

ПРН19 - Дотримуватися вимог етики, біоетики та деонтології у своїй фаховій діяльності.

Список результатів навчання

<i>Код створюється при заповненні силябусу (категорія: Зн – знання, Ум – уміння, К – компетентності, АВ – автономність та відповідальність)</i>	<i>Результати навчання визначають, що студент повинен знати, розуміти та вміти виконувати, після завершення вивчення дисципліни. Результати навчання впливають із заданих цілей навчання. Для збереження дисципліни необхідно підтвердити досягнення кожного результату навчання.</i>	<i>Символ коду Програмного результату навчання у Стандарті вищої освіти</i>
Зн-1	Знати особливості розпитування хворих в умовах терапевтичного відділення стаціонару: збір основних і другорядних скарг, анамнез захворювання і життя.	ПРН-2
Ум-1	Вміти збирати скарги пацієнта, анамнез хвороби, анамнез життя в умовах терапевтичного відділення стаціонару	ПРН-2
К-1	Ефективно формувати комунікаційну стратегію у спілкуванні з пацієнтами та їх родичами.	ПРН-19

Ав-1	Нести відповідальність за вибір та тактику способу комунікації. Відповідати за використання результатів співбесіди з пацієнтом за стандартною схемою розпитування хворого.	ПРН-19
Зн-2	Знати методику та послідовність проведення загального і детального огляду хворого; види температурних кривих та їх діагностичне значення	ПРН-2
Ум-2	Вміти послідовно провести загальний і детальний огляд хворого; дати клінічну оцінку отриманих під час загального огляду даних; визначати тип температурної кривої і дати клінічну інтерпретацію отриманих даних	ПРН-2
К-2	Здатність ефективно формувати комунікаційну стратегію для проведення загального і детального огляду	ПРН-19
Ав-2	Нести відповідальність за якісне проведення загального і детального огляду та клінічну оцінку отриманих результатів	ПРН-2 ПРН-4
Зн-3	Навички з визначення переліку необхідних лабораторно-інструментальних методів досліджень відповідно до попереднього діагнозу	ПРН-2 ПРН-4
Ум-3	Уміти призначити лабораторне та інструментальне обстеження шляхом застосування стандартних методик, аналізувати результати лабораторних та інструментальних досліджень та на їх підставі оцінити інформацію щодо діагнозу хворого	ПРН-2 ПРН-4
К-3	Обґрунтовано призначити та доносити до відома пацієнта та/чи його родичів (опікунів) інформацію щодо переліку необхідних лабораторних та інструментальних досліджень	ПРН-19
Ав-3	Нести відповідальність за правильне призначення і своєчасне оцінювання результатів лабораторних та інструментальних досліджень в умовах стаціонару	ПРН-2 ПРН-4
Зн-4	Знати алгоритми діагностики захворювань; алгоритми виділення провідних симптомів; попередніх та клінічних діагнозів	ПРН-2 ПРН-4
Ум-4	Вміти приймати обґрунтоване рішення щодо виділення провідного клінічного симптому ; вміти поставити попередній та клінічний діагноз.	ПРН-4
К-4	На підставі нормативних документів заповнювати медичну карту стаціонарного хворого	ПРН-2 ПРН-4
Ав-4	Дотримуючись етичних та юридичних норм, нести відповідальність за прийняття обґрунтованих рішень і дій щодо правильності встановленого попереднього та клінічного діагнозів	ПРН-4 ПРН-18
Зн-5	Знати алгоритми та стандартні схеми визначення режиму стаціонарного хворого на підставі попереднього та клінічного діагнозів	ПРН-4
Ум-5	Вміти визначати необхідний режим для пацієнта на підставі попереднього та клінічного діагнозів шляхом прийняття обґрунтованого рішення при лікуванні захворювання	ПРН-4
К-5	Формувати та донести до пацієнта та/чи його родичів і фахівців висновки щодо необхідного режиму перебування пацієнта в стаціонарі при лікуванні захворювання.	ПРН-4 ПРН-19
Ав-5	Нести відповідальність за обґрунтованість призначення режиму при лікуванні захворювання.	ПРН-4 ПРН-19
Зн-6	Мати спеціалізовані знання про стандартні схеми призначення лікувального харчування стаціонарним хворим при лікуванні внутрішніх хвороб.	ПРН-4 ПРН-10

Ум-6	Вміти визначати характер харчування стаціонарних хворих на підставі попереднього та клінічного діагнозів.	ПРН-4 ПРН-10		
К-6	Формувати та донести до пацієнта та/чи його батьків (опікунів), фахівців висновки щодо харчування стаціонарного хворого.	ПРН-4 ПРН-10 ПРН-19		
Ав-6	Нести відповідальність за обґрунтованість визначення харчування стаціонарним хворим	ПРН-4 ПРН-10		
Зн -7	Знати стандартні методики обстеження потерпілого при невідкладних ситуаціях (вдома, на вулиці, у закладі охорони здоров'я) в умовах нестачі інформації.	ПРН-2 ПРН-5		
Ум-7	Вміти, в умовах нестачі інформації, використовуючи стандартні методики, шляхом прийняття обґрунтованого рішення оцінити стан потерпілого та визначити чим обумовлена тяжкість стану потерпілого/постраждалого.	ПРН-2 ПРН-4 ПРН-10		
К-7	Дотримуючись відповідних етичних та юридичних норм прийняти обґрунтоване рішення щодо оцінки тяжкості стану пацієнта, діагнозу та організації необхідних медичних заходів в залежності від стану.	ПРН-2 ПРН-4 ПРН-5 ПРН-10		
Ав-7	Нести відповідальність за своєчасність та ефективність медичних заходів щодо діагностування невідкладних станів.	ПРН-2 ПРН-4 ПРН-5		
Зн-8	Знати алгоритми надання екстреної медичної допомоги при невідкладних станах.	ПРН-2 ПРН-4 ПРН-5 ПРН-13		
Ум-8	Вміти надавати екстрену медичну допомогу при невідкладному стані хворого.	ПРН-2 ПРН-4 ПРН-5 ПРН-13		
К-8	Пояснити необхідність та порядок проведення лікувальних заходів екстреної медичної допомоги.	ПРН-5 ПРН-13 ПРН-19		
Ав-8	Нести відповідальність за своєчасність та якість надання екстреної медичної допомоги.	ПРН-5 ПРН-13		
6. Формат і обсяг курсу				
Формат курсу (очний, або заочний)	Очний			
Вид занять	Кількість годин	Кількість груп		
лекції	10	9		
практичні	30	9		
самостійні	50	9		
7. Тематика та зміст курсу				
Код виду занять	Тема	Зміст навчання	Код результату навчання	Викладач
ЛЛ-1 (лекція -1)	1 Вступ, задача, структура пропедевтики. Поняття здоров'я і хвороби. Обстеження органів дихання.	Пояснити студентам, що лише правильне розпізнавання хвороби є запорукою успішного лікування. Медична історія хвороби: основні її розділи та правила складання. Методика розпитування хворого. Основні структурні частини. Методика проведення	ПРН-2 ПРН-4 ПРН-19	Проф. Дутка Р.Я.

		загального і детального огляду, основні скарги хворих із захворюваннями органів дихання. Статичний й динамічний огляд грудної клітки. Пальпація грудної клітки. Перкусія легень. Методика й техніка проведення порівняльної й топографічної перкусії легень. Аускультация легень: основні та побічні дихальні шуми. Бронхофонія.		
Л-2	Обстеження серцево-судинної системи.	Розпитування та загальний огляд хворих із захворюваннями серцево-судинної системи. Огляд та пальпація ділянки серця. Перкуторне визначення меж відносної та абсолютної серцевої тупості.	ПРН-2 ПРН-4 ПРН-19	Проф. Дутка Р.Я.
Л-3	Обстеження травної системи.	Розпитування та огляд хворих із захворюваннями органів травлення. Огляд і поверхнева пальпація живота. Глибока методична ковзна пальпація живота за методом Образцова-Стражеска. Розпитування, загальний і детальний огляд хворих з патологією печінки, жовчного міхура і підшлункової залози. Перкусія печінки за Курловим. Глибока методична ковзна пальпація печінки, жовчного міхура, підшлункової залози та селезінки.	ПРН-2 ПРН-4 ПРН-19	Проф. Дутка Р.Я.
Л-4	Обстеження сечовидільної і кровотворної системи.	Скарги хворих при ураженні нирок та результати фізичного обстеження хворих. Лабораторне дослідження сечі, аналіз та інтерпретація результатів загально клінічного аналізу сечі, дослідження сечі за Нечипоренком, Амбурже, Адісом-Каковським, Зимницьким. Можливості інструментальної діагностики патології нирок. Результати біохімічного дослідження крові при	ПРН-2 ПРН-4 ПРН-19	Проф. Дутка Р.Я.

патології нирок.
Розпитування, збір скарг.
Загальна слабкість. Головний біль. Загострення проявів стенокардії. Зниження працездатності. Підвищення температури тіла, свербіння шкіри, зміна апетиту, схуднення. Поява геморагій на шкірі. Кровотеча з носа, ясен, шлунка, матки.
Венозний та артеріальний тромбоз. Лихоманка.
Збільшення лімфатичних вузлів. Біль у лівому підребер'ї, тяжкість та біль у правому підребер'ї, біль в кістках, його характер.
Огляд. Блідість або почервоніння шкіри, слизової оболонки порожнини рота; наявність крововиливів, їх вигляд.
Жовтяниця. Стан трофіки шкіри – сухість, злущування, ломкість волосся. Типові зміни слизової оболонки ротової порожнини та Язика при патології системи крові.
Пальпація. Лімфатичні вузли, спаяність їх зі шкірою, тканинами, між собою, їх збільшення, консистенція, системність.
Збільшення селезінки, печінки. Перкусія.
Визначення розмірів печінки та селезінки. Болісність при перкусії по кістках.
Лабораторні та інструментальні методи дослідження. Нормальний склад крові. Морфологія крові. Еритроцити.
Зменшення та збільшення кількості еритроцитів, гемоглобіну. Еритроцитарні індекси. Кольоровий показник. Гіперхромія та Гіпохромія. Макроцити та мікроцити. Ретикулоцити.
Патологічні форми еритроцитів. Лейкоцити.
Нормальна лейкоцитарна формула, її зміни при різних патологічних станах.
Лейкоцитоз, лейкопенія.
Тромбоцити.
Тромбоцитопенія. Зсідання

		крові. Поняття про протромбінований час. Тривалість кровотечі за Дюке. Ретракція кров'яного згустку. Агрегація тромбоцитів. Поняття про пункцію кісткового мозку, лімфатичних вузлів, трепанобіопсію, лімфографію. Ознаки захворювань системи крові з боку слизової оболонки ротової порожнини та зубощелепної системи.		
Л-5	Обстеження ендокринних органів і системної патології сполучної тканини .	Визначення та сучасна класифікація цукрового діабету. Основні чинники ризику та механізми розвитку діабету I та II типів. Скарги, особливості огляду хворих та дані фізичного обстеження при діабеті I та II типів. Сучасна лабораторна діагностика цукрового діабету, діагностичне значення вмісту глікозильованого гемоглобіну та імунореактивного інсуліну. Найчастіші коматозні стани при цукровому діабеті (гіперкетонемічна, гіпоглікемічна коми), механізм розвитку, клінічні прояви, перша допомога. Основні етіологічні чинники ураження щитоподібної залози. Гіпертиреоїдний та гіпотиреоїдний синдроми при захворюваннях щитоподібної залози. Дифузний токсичний зоб. Основні скарги хворого, результати об'єктивного, лабораторного та інструментального обстежень. Поняття про тиреотоксичний криз. Основні клінічні прояви мікседеми, поняття про гіпотиреоїдну кому. Основні методи обстеження системної патології сполучної тканини.	ПРН-2 ПРН-4 ПРН-19	Проф. Дутка Р.Я.
П-1	Предмет і задачі пропедевтики внутрішніх хвороб. План обстеження хворих. Схема історії	<i>Навчальні цілі заняття:</i> <u>Вміти:</u> - зібрати паспортні дані про хворого; - з'ясувати та деталізувати	ПРН-2 ПРН-4 ПРН-19	Проф. Дутка Р.Я. Проф. Базилевич А.Я. Доц.Новосад А.Б. Доц. Ющик Л.В. Доц.Матушак О.М.

	<p>хвороби. Поняття "здоров'я", "хвороба", "симптом", "синдром", "діагноз". Види діагнозу. Розпитування хворих як метод обстеження. Діагностичне значення. Особливості використання морально-деонтологічних принципів в контексті невиліковного захворювання.</p>	<p>скарги хворого, розділити їх на основні та другорядні;</p> <ul style="list-style-type: none"> - зібрати анамнез захворювання та життя; - оформити письмово дані розпитування хворого. <p>Методи клінічного обстеження хворих. Методика розпитування хворого. Анамнез і його складові частини. а) скарги хворого; б) анамнез хвороби; в) анамнез життя. Основні принципи медичної етики і деонтології.</p>		<p>Доц.Івасівка Р.С. Доц. Бевз О.В. Доц.Абрагамович Х.Я Доц. Дроник І. С. Ас.Чмир Н.В. Ас. Діденко О. З. Ас.Колядич М.М. Ас. Рогуля С. С.</p>
П-2	<p>Загальний огляд хворого як метод обстеження. Перкусія і пальпація як метод обстеження. Специфіка обстеження важкохворих з обмеженим прогнозом життя. Загальні правила і техніка перкусії і аускультатії. Діагностичне значення.</p>	<p><i>Навчальні цілі заняття:</i> <u>Оволодіти:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - методикою проведення загального огляду; - методикою клінічної антропометрії; - методикою термометрії та інтерпретацією температурних кривих; - методикою проведення детального огляду. <p>Методика проведення загального огляду. Загальний стан хворого. Свідомість. Види порушення свідомості. Положення хворого, постава й хода. Будова тіла й конституція. Орієнтовна оцінка відживлення (ожиріння, кахексія). Огляд шкіри й доступних огляду слизових оболонок. Підшкірний жировий шар. Набряк. М'язова системи. Кістково-суглобова система. Лімфатичні вузли. Клінічна антропометрія. Термометрія тіла і її діагностичне значення. Методика проведення детального огляду. Огляд голови. Огляд обличчя. Огляд шиї. Огляд кінцівок.</p>	<p>ПРН-2 ПРН-4 ПРН-19</p>	<p>Проф. Дутка Р.Я. Проф. Базилевич А.Я. Доц.Новосад А.Б. Доц. Ющик Л.В. Доц.Матушак О.М. Доц.Івасівка Р.С. Доц. Бевз О.В. Доц.Абрагамович Х.Я Доц. Дроник І. С. Ас.Чмир Н.В. Ас. Діденко О. З. Ас.Колядич М.М. Ас. Рогуля С. С.</p>
П-3	<p>Розпитування і огляд хворих із захворюваннями органів дихання. Пальпація грудної клітки. Перкусія як метод.</p>	<p><i>Навчальні цілі заняття:</i> <u>Оволодіти:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - методикою збору анамнезу у хворих з патологією органів дихання; - методикою огляду грудної клітки; 	<p>ПРН-2 ПРН-4 ПРН-19</p>	<p>Проф. Дутка Р.Я. Проф. Базилевич А.Я. Доц.Новосад А.Б. Доц. Ющик Л.В. Доц.Матушак О.М. Доц.Івасівка Р.С. Доц. Бевз О.В.</p>

		<ul style="list-style-type: none"> - методикою визначення частоти дихання; - методикою диференціювання патологічних типів дихання; - методикою визначення голосового тремтіння. <p>Особливості розпитування хворих із захворюваннями органів дихання.</p> <p>Основні скарги хворих із захворюваннями органів дихання та особливості їх деталізації.</p> <p>Анамнез захворювання за наявності патології органів дихання.</p> <p>Анамнез життя у хворих з легеневою патологією.</p> <p>Особливості загального огляду хворих з патологією органів дихання.</p> <p>Огляд грудної клітки.</p> <p>Пальпація грудної клітки.</p> <p>Болючість грудної клітки.</p> <p>Еластичність (резистентність) грудної клітки.</p> <p>Визначення голосового тремтіння, його зміни в нормі й патології.</p>		<p>Доц.Абрагамович Х.Я</p> <p>Доц. Дроник І. С.</p> <p>Ас.Чмир Н.В.</p> <p>Ас. Діденко О. З.</p> <p>Ас.Колядич М.М.</p> <p>Ас. Рогуля С. С.</p>
П-4	Порівняльна і топографічна перкусія легень. Діагностичне значення.	Методика порівняльної перкусії, топографічне визначення верхніх і нижніх меж легень, екскурсія нижнього краю легені.	ПРН-2 ПРН-4 ПРН-19	<p>Проф. Дутка Р.Я.</p> <p>Проф. Базилевич А.Я.</p> <p>Доц.Новосад А.Б.</p> <p>Доц. Ющик Л.В.</p> <p>Доц.Матушак О.М.</p> <p>Доц.Івасівка Р.С.</p> <p>Доц. Бевз О.В.</p> <p>Доц.Абрагамович Х.Я</p> <p>Доц. Дроник І. С.</p> <p>Ас.Чмир Н.В.</p> <p>Ас. Діденко О. З.</p> <p>Ас.Колядич М.М.</p> <p>Ас. Рогуля С. С.</p>
П-5	Аускультация легень. Основні і побічні дихальні шуми, механізм утворення. Бронхофонія. Діагностичне значення.	<p><i>Навчальні цілі заняття:</i></p> <p><i>Оволодіти:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - технікою аускультатії легень; - методико диференціяції основних дихальних шумів; -методикою диференціяції основних дихальних шумів; -методикою диференціяції побічних дихальних шумів; -технікою визначення брохофонії. <p>Аускультация як фізичний метод обстеження хворого.</p> <p>Методика аускультатії легень.</p> <p>Основні дихальні шуми.</p> <p>Побічні дихальні шуми.</p>	ПРН-2 ПРН-4 ПРН-19	<p>Проф. Дутка Р.Я.</p> <p>Проф. Базилевич А.Я.</p> <p>Доц.Новосад А.Б.</p> <p>Доц. Ющик Л.В.</p> <p>Доц.Матушак О.М.</p> <p>Доц.Івасівка Р.С.</p> <p>Доц. Бевз О.В.</p> <p>Доц.Абрагамович Х.Я</p> <p>Доц. Дроник І. С.</p> <p>Ас.Чмир Н.В.</p> <p>Ас. Діденко О. З.</p> <p>Ас.Колядич М.М.</p> <p>Ас. Рогуля С. С.</p>
П-6	Розпитування і огляд хворих із захворюваннями органів	<p><i>Навчальні цілі заняття:</i></p> <p><i>Оволодіти:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> -методикою збирання анамнезу у 	ПРН-2 ПРН-4 ПРН-19	<p>Проф. Дутка Р.Я.</p> <p>Проф. Базилевич А.Я.</p> <p>Доц.Новосад А.Б.</p>

	<p>кровообігу. Пальпація і перкусія серця. Конфігурація серця. Діагностичне значення.</p>	<p>хворих із захворюваннями серцево-судинної системи; -навичками виявлення під час огляду хворого симптомів захворювань серцево-судинної системи; -навичками виявлення під час огляду ділянки серця хворого симптомів захворювань серцево-судинної системи; -навичками проведення пальпації ділянки серця та інтерпретацією отриманих даних. Особливості розпитування хворих з патологією серцево-судинної системи. Основні скарги хворих із серцево-судинною патологією та особливості їх деталізації. Анамнез захворювання за наявності патології органів кровообігу. Анамнез життя у хворих з серцево-судинною патологією. Загальний огляд хворого з патологією серцево-судинної системи. Огляд ділянки серця хворого з патологією серцево-судинної системи. Пальпація ділянки серця. Виявлення можливих деформацій у ділянці серця. Виявлення патологічних пульсацій та симптомів систолічного і діастолічного тремтіння грудної клітки. Навичками визначення меж відносної та абсолютної серцевої тупості та оцінкою їх відхилень від норми; Навичками визначення ширини судинного пучка; Навичками визначення конфігурації серця та розпізнавання патологічної конфігурації. Перкусія серця. Перкуторне визначення меж відносної серцевої тупості. Перкуторне визначення меж абсолютної серцевої тупості. Визначення ширини судинного пучка. Визначення контурів серця. Визначення талії і конфігурації серця.</p>		<p>Доц. Ющик Л.В. Доц. Матушак О.М. Доц. Івасівка Р.С. Доц. Бевз О.В. Доц. Абрагамович Х.Я. Доц. Дроник І. С. Ас. Чмир Н.В. Ас. Діденко О. З. Ас. Колядич М.М. Ас. Рогуля С. С.</p>
<p>П-7</p>	<p>Аускультация серця. Методика і точки вислуховування. Тони серця, механізм</p>	<p><i>Навчальні цілі заняття:</i> <i>Оволодіти:</i> - технікою аускультатії серця; - навичками виявлення тонів</p>	<p>ПРН-2 ПРН-4 ПРН-19</p>	<p>Проф. Дутка Р.Я. Проф. Базилевич А.Я. Доц. Новосад А.Б. Доц. Ющик Л.В.</p>

	утворення. Діагностичне значення.	серця. Методика й техніка аускультативної діагностики. Проекція клапанів серця на передню грудну стінку. Точки аускультативної діагностики серця. Тони серця. Перший тон серця, механізм його виникнення. Другий тон серця, механізм його виникнення. Зміни тонів серця. Ритм галопу, різновиди, діагностичне значення. Ритм перепілки, діагностичне значення.		Доц. Матушак О.М. Доц. Івасівка Р.С. Доц. Бевз О.В. Доц. Абрагамович Х.Я. Доц. Дроник І.С. Ас. Чмир Н.В. Ас. Діденко О.З. Ас. Колядич М.М. Ас. Рогуля С.С.
П-8	Шуми серця. Механізм утворення шумів, класифікація. Діагностичне значення. Ехо-КГ.	<i>Навчальні цілі заняття:</i> <i>Оволодіти:</i> - технікою аускультативної діагностики серця; - навичками виявлення шумів серця. - навичками вислуховування шумів серця та вмінням визначати їх характер. Шуми серця. Механізми виникнення шумів серця. Класифікація шумів серця. Органічні й функціональні шуми серця. Шуми вигнання й регургітації. Систолічні шуми та їх діагностичне значення. Діастолічні шуми та їх діагностичне значення. Екстракардіальні шуми. Визначення аускультативного симптому Сиротініна–Куковерова. Шум дзиги на яремній вені. Аускультативна діагностика судин: Подвійні тони Траубе та шум Виноградова–Дюррозье на стегновій артерії.	ПРН-2 ПРН-4 ПРН-19	Проф. Дутка Р.Я. Проф. Базилевич А.Я. Доц. Новосад А.Б. Доц. Ющик Л.В. Доц. Матушак О.М. Доц. Івасівка Р.С. Доц. Бевз О.В. Доц. Абрагамович Х.Я. Доц. Дроник І.С. Ас. Чмир Н.В. Ас. Діденко О.З. Ас. Колядич М.М. Ас. Рогуля С.С.
П-9	Дослідження периферійного пульсу. Основні характеристики. Діагностичне значення. Дослідження артеріального тиску. Основні показники. Діагностичне значення. Клініко-функціональні методи обстеження. Розшифрування ЕКГ.	<i>Навчальні цілі заняття:</i> <i>Оволодіти:</i> - методами дослідження судин. Артеріальний пульс та методи його дослідження. Властивості пульсу. Дослідження венозного пульсу. Дослідження капілярів. Аускультативна діагностика судин. Артеріальний тиск, методи його визначення. Нормативи артеріального тиску за ВООЗ. Поняття про артеріальну гіпертензію. Артеріальна гіпотензія. Пульсовий тиск, його діагностичне значення.	ПРН-2 ПРН-4 ПРН-19	Проф. Дутка Р.Я. Проф. Базилевич А.Я. Доц. Новосад А.Б. Доц. Ющик Л.В. Доц. Матушак О.М. Доц. Івасівка Р.С. Доц. Бевз О.В. Доц. Абрагамович Х.Я. Доц. Дроник І.С. Ас. Чмир Н.В. Ас. Діденко О.З. Ас. Колядич М.М. Ас. Рогуля С.С.

		<p>значення.</p> <p>Поняття про пульсовий та середній гемодинамічний артеріальний тиск.</p> <p><i>Оволодіти:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - методикою й технікою реєстрації електрокардіограми; - навичками розшифрування електрокардіограми. <p>Електрофізіологічні основи ЕКГ. Суть методу електрокардіографії. Будова та принципи роботи електрокардіографа. Реєстрація ЕКГ. Зубці, інтервали, сегменти та комплекси нормальної ЕКГ. Розшифрування ЕКГ: Ритм. Частота серцевих скорочень. Електрична вісь. Вольтаж. Оцінка окремих зубців та інтервалів. Висновок. ЕКГ-ознаки гіпертрофії правого та лівого передсердь та шлуночків.</p>		
П-10	<p>Обстеження хворих із захворюваннями органів травлення. Діагностичне значення розпитування і огляду хворих, пальпації і перкусії живота. Дослідження шлункової секреції, аналіз кала. Зміни в ротовій порожнині при захворюваннях ШКТ.</p>	<p><i>Навчальні цілі заняття:</i></p> <p><i>Оволодіти:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - методикою розпитування хворих з патологією органів травного тракту; - навичками виявлення під час огляду хворого симптомів захворювань травного тракту; - навичками проведення поверхневої пальпації живота; - навичками визначення асцитів (перкусія живота, симптом флюктуації) - навичками глибокої методичної ковзної пальпації живота за методом В.П. Образцова–М.Д. Стражеска. <p>Основні скарги хворих із захворюваннями стравоходу. Основні скарги хворих із захворюваннями шлунка і 12-палої кишки. Основні скарги хворих із захворюваннями кишок. Особливості анамнезу за наявності патології окремих відділів травного тракту. Анамнез життя у хворих з патологією травного каналу. Загальний огляд хворого з патологією органів травного тракту. Огляд живота. Клінічна топографія передньої черевної стінки.</p>	<p>ПРН-2 ПРН-4 ПРН-19</p>	<p>Проф. Дутка Р.Я. Проф. Базилевич А.Я. Доц.Новосад А.Б. Доц. Ющик Л.В. Доц.Матушак О.М. Доц.Івасівка Р.С. Доц. Бевз О.В. Доц.Абрагамович Х.Я. Доц. Дроник І. С. Ас.Чмир Н.В. Ас. Діденко О. З. Ас.Колядич М.М. Ас. Рогуля С. С.</p>

		<p>Проекція органів черевної порожнини на передню стінку живота.</p> <p>Поверхнева пальпація живота.</p> <p>Глибока методична ковзна пальпація живота за методом Образова–Стражеска, діагностичні можливості.</p> <p><i>Оволодіти:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - методикою збирання анамнезу в хворих із захворюваннями печінки, жовчного міхура та підшлункової залози; - навичками виявлення під час огляду хворого симптомів захворювань печінки, жовчного міхура та підшлункової залози; - навичками пальпації печінки, жовчного міхура та підшлункової залози за методом В.П.Образцова–М.Д. Стражеска. <p>Особливості розпитування хворих з патологією печінки, жовчного міхура та підшлункової залози.</p> <p>Діагностичне значення загального та детального огляду.</p> <p>Огляд живота, методика проведення, діагностичне значення.</p> <p>Пальпація жовчного міхура та підшлункової залози за методом В.П. Образцова–М.Д. Стражеска.</p> <p>Діагностичне значення пальпації жовчного міхура та підшлункової залози.</p>		
П-11	<p>Обстеження хворих при захворюваннях органів сечовиділення.</p> <p>Розпитування і огляд хворих, пальпація нирок. Симптом Пастернацького.</p> <p>Лабораторно-інструментальні методи. Діагностичне значення.</p> <p>Прояви захворювань нирок з боку слизової оболонки рота.</p>	<p><i>Навчальні цілі заняття:</i></p> <p><i>Оволодіти:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - навичками самостійного клінічного обстеження хворих з патології органів сечовиділення; - інтерпретацією даних лабораторних та інструментальних методів обстеження хворих із захворюваннями сечовидільної системи; - навичками розпізнавання симптомів даної патології. <p>Розпитування. Основні скарги при захворюваннях нирок та сечовивідних шляхів та їх патогенез. Ниркова колька.</p> <p>Набряки, їх локалізація і характер.</p> <p>Дизурія. Поліурія. Олігурія. Анурія. Ніктурія. Поллакіурія. Зміна вигляду сечі. Загальний огляд.</p> <p>Пальпація нирок. Симптом Пастернацького. Перкусія та пальпація сечового міхура. Болісні точки при захворюваннях нирок та сечовивідних шляхів. Лабораторні</p>	<p>ПРН-2 ПРН-4 ПРН-19</p>	<p>Проф. Дутка Р.Я. Проф. Базилевич А.Я. Доц.Новосад А.Б. Доц. Ющик Л.В. Доц.Матушак О.М. Доц.Івасівка Р.С. Доц. Бевз О.В. Доц.Абрагамович Х.Я. Доц. Дроник І. С. Ас.Чмир Н.В. Ас. Діденко О. З. Ас.Колядич М.М. Ас. Рогуля С. С.</p>

		дослідження. Загальний аналіз сечі. Значення визначення залишкового азоту, сечовини, креатиніну крові. Бактеріологічне дослідження сечі. Проба за Нечипоренком, Аддіс-Каковським. Проба за Зимницьким. Ультразвукове, рентгенівське дослідження нирок та сечових шляхів. Прояви захворювань нирок та сечових шляхів з боку слизової оболонки ротової порожнини та зубощелепної системи.		
П - 12	Обстеження хворих при хворобах органів кровотворення. Розпитування, огляд, пальпація і перкусія печінки і селезінки. Стернальна пункція. Клінічний аналіз крові. Основні показники зсідання крові. Діагностичне значення. Прояви захворювань крові з боку слизової оболонки рота.	<i>Навчальні цілі заняття:</i> Оволодіти: - навичками перкусія печінки за Курловим М.Г. ; - навичками розпізнавання симптомів даної патології. Обстеження кровотворної системи. Розпитування. Огляд. Пальпація лімфатичних вузлів. Пальпація печінки. Інструментальній та лабораторні методи дослідження Діагностичне значення патологічних даних пальпації та перкусії печінки. Пункція кровотворних органів. Загальний аналіз крові.	ПРН-2 ПРН-4 ПРН-19	Проф. Дутка Р.Я. Проф. Базилевич А.Я. Доц.Новосад А.Б. Доц. Ющик Л.В. Доц.Матушак О.М. Доц.Івасівка Р.С. Доц. Бевз О.В. Доц.Абрагамович Х.Я Доц. Дроник І. С. Ас.Чмир Н.В. Ас. Діденко О. З. Ас.Колядич М.М. Ас. Рогуля С. С.
П-13	Обстеження пацієнтів з патологією ендокринної системи.	Основні лабораторно-інструментальні методи обстеження органів ендокринної системи.	ПРН-2 ПРН-4 ПРН-19	Проф. Дутка Р.Я. Проф. Базилевич А.Я. Доц.Новосад А.Б. Доц. Ющик Л.В. Доц.Матушак О.М. Доц.Івасівка Р.С. Доц. Бевз О.В. Доц.Абрагамович Х.Я Доц. Дроник І. С. Ас.Чмир Н.В. Ас. Діденко О. З. Ас.Колядич М.М. Ас. Рогуля С. С.
П - 14	Методи обстеження пацієнтів з патологією сполучної тканини.	Основні лабораторно-інструментальні методи обстеження пацієнтів з патологією сполучної тканини.	ПРН-2 ПРН-4 ПРН-19	Проф. Дутка Р.Я. Проф. Базилевич А.Я. Доц.Новосад А.Б. Доц. Ющик Л.В. Доц.Матушак О.М. Доц.Івасівка Р.С. Доц. Бевз О.В. Доц.Абрагамович Х.Я Доц. Дроник І. С. Ас.Чмир Н.В. Ас. Діденко О. З. Ас.Колядич М.М. Ас. Рогуля С. С.

П-15	Захист навчальної історії хвороби. Підсумкове заняття з методів обстеження хворого.	<i>Навчальні цілі заняття:</i> Захист історій хвороби. Аналіз результатів захисту історій хвороби. Контроль практичних навичок. Аналіз результатів виконання практичних навичок. На заключному етапі проводиться підведення підсумків практичного заняття.	ПРН-2 ПРН-4 ПРН-19	Проф. Дутка Р.Я. Проф. Базилевич А.Я. Доц.Новосад А.Б. Доц. Ющик Л.В. Доц.Матушак О.М. Доц.Івасівка Р.С. Доц. Бевз О.В. Доц.Абрагамович Х.Я Доц. Дроник І. С. Ас.Чмир Н.В. Ас. Діденко О. З. Ас.Колядич М.М. Ас. Рогуля С. С.
СРС-1	Підготовка до практичних занять – теоретична та опрацювання методів об’єктивного обстеження хворого.	Теоретична опрацювання методів об’єктивного обстеження хворого: -розпитування хворих із патологією внутрішніх органів; - загального огляду хворого, огляду окремих частин тіла (голови, шиї, тулуба, кінцівок, грудної клітки, живота); - пальпації грудної клітки; - порівняльної та топографічної перкусії легень; - аускультатії легень; - пальпації прекардіальної ділянки; - визначення властивостей пульсу; - перкусії меж відносної та абсолютної серцевої тупості; -аускультатії серця; - поверхневої пальпації живота та глибокої ковзної методичної пальпації кишківника, шлунка, печінки, селезінки, нирок; - перкуторного визначення розмірів печінки та селезінки.	ПРН-2 ПРН-4 ПРН-19	Проф. Дутка Р.Я. Проф. Базилевич А.Я. Доц.Новосад А.Б. Доц. Ющик Л.В. Доц.Матушак О.М. Доц.Івасівка Р.С. Доц. Бевз О.В. Доц.Абрагамович Х.Я Доц. Дроник І. С. Ас.Чмир Н.В. Ас. Діденко О. З. Ас.Колядич М.М. Ас. Рогуля С. С.
СРС-2	Опанування навичками проведення інструментальних обстежень.	- Інструментальні методи дослідження дихальної системи. - Інструментальні методи дослідження серцево-судинної системи. - Інструментальні методи дослідження травної системи.	ПРН-2 ПРН-4 ПРН-19	Проф. Дутка Р.Я. Проф. Базилевич А.Я. Доц.Новосад А.Б. Доц. Ющик Л.В. Доц.Матушак О.М. Доц.Івасівка Р.С. Доц. Бевз О.В. Доц.Абрагамович Х.Я Доц. Дроник І. С. Ас.Чмир Н.В. Ас. Діденко О. З. Ас.Колядич М.М. Ас. Рогуля С. С.
СРС-3	Оволодіння умінням аналізувати.	- результати дослідження функції зовнішнього дихання - дані електрокардіографічного та Ехо-кардіографічного обстежень - результати інтрагастральної рН-метрії - дані дуоденального зондування	ПРН-2 ПРН-4	Проф. Дутка Р.Я. Проф. Базилевич А.Я. Доц.Новосад А.Б. Доц. Ющик Л.В. Доц.Матушак О.М. Доц.Івасівка Р.С. Доц. Бевз О.В.

		- результати копрологічного дослідження калу		Доц.Абрагамович Х.Я Доц. Дроник І. С. Ас.Чмир Н.В. Ас. Діденко О. З. Ас.Колядич М.М. Ас. Рогуля С. С.
СРС-4	Міжнародна класифікація функціонування, обмеження життєдіяльності та здоров'я, доказової реабілітації, забезпечення прав людини в психіатрії. Принципи догляду за хворими в клініці внутрішніх хвороб та надання першої медичної та долікарської допомоги (при гіпертонічному кризі, раптовій зупинці серця, серцевому нападі, непритомності, колапсі асфіксії, гострій кровотечі, анафілактичному шоці).	Підготовка до підсумкового заняття: практичні навички за планом практичних і самостійних занять.	ПРН-2 ПРН-4 ПРН-5 ПРН-13 ПРН-19	Проф. Дутка Р.Я. Проф. Базилевич А.Я. Доц.Новосад А.Б. Доц. Ющик Л.В. Доц.Матушак О.М. Доц.Івасівка Р.С. Доц. Бевз О.В. Доц.Абрагамович Х.Я Доц. Дроник І. С. Ас.Чмир Н.В. Ас. Діденко О. З. Ас.Колядич М.М. Ас. Рогуля С. С.
СРС-5	Написання історії хвороби		ПРН-2 ПРН-4 ПРН-19	Проф. Дутка Р.Я. Проф. Базилевич А.Я. Доц.Новосад А.Б. Доц. Ющик Л.В. Доц.Матушак О.М. Доц.Івасівка Р.С. Доц. Бевз О.В. Доц.Абрагамович Х.Я Доц. Дроник І. С. Ас.Чмир Н.В. Ас. Діденко О. З. Ас.Колядич М.М. Ас. Рогуля С. С.

ПЕРЕЛІК ПИТАНЬ НЕОБХІДНИХ ДЛЯ ОТРИМАННЯ ЗАЛІКУ

Основні завдання внутрішньої медицини. Правила розпитування та огляду хворого.

1. Українська та львівська школи терапевтів: внесок відомих вітчизняних клініцистів В.П. Образцова, Т.Г. Яновського, М.Д. Стражеска, В.М. Іванова, В.Х. Василенка, М.М. Губергрица, Мар'яна Панчишина, Євгена Озаркевича, Степана Мартиніва, Юліяна Децика, Сильвестра Дрималика у розвиток клінічної медицини.
2. Методологічні принципи діагностики внутрішніх захворювань.
3. Основні методи діагностики внутрішніх хвороб.
4. Схема розпитування обстежуваного. Основні структурні частини анамнезу.
5. Основні скарги хворого та їх деталізація.
6. Послідовність збирання анамнезу хворого.
7. Складові частини анамнезу життя.
8. Послідовність проведення загального огляду хворого.
9. Типи будови тіла та основні їх критерії.

10. Правила проведення огляду голови та шиї.
11. Послідовність проведення огляду тулуба та кінцівок.

Фізичні та лабораторно-інструментальні методи дослідження стану дихальної системи.

1. Статичний огляд грудної клітки, діагностичне значення основних симптомів.
2. Динамічний огляд грудної клітки, діагностичне значення основних симптомів.
3. Діагностичне значення пальпації грудної клітки.
4. Основні перкуторні звуки та механізм їх утворення.
5. Топографічні параметри легень в нормі та при патології.
6. Аускультация легень – визначення основних дихальних шумів, їх якісних та кількісних змін.
7. Аускультация легень – визначення побічних дихальних шумів, їх класифікація, алгоритм характеристики аускультативної картини легень.
8. Механізми утворення та різновиди хрипів, їх діагностичне значення.
9. Основні причини утворення крепітації та шуму тертя плеври. Їх діагностичне значення та способи диференціювання.
10. Діагностичне значення бронхофонії.
11. Загальний аналіз харкотиння, діагностичне значення.
12. Діагностичні відмінності ексудату і трансудату.

Фізичні методи дослідження серцево-судинної системи.

1. Огляд передсерцевої ділянки, діагностичне значення основних симптомів.
2. Основні властивості пульсу, правила та послідовність їх визначення.
3. Пальпаторне дослідження передсерцевої ділянки, визначення клінічного значення знайдених симптомів.
4. Діагностичне значення зміщення меж відносної серцевої тупості.
5. Абсолютна серцева тупість, зміщення її меж внаслідок серцевих та позасерцевих причин.
6. Діагностичне значення зміщення меж ширини судинного пучка.
7. Серцеві тони, механізм їх утворення та зміни за силою та тембром.
8. Розщеплення та роздвоєння серцевих тонів, поняття про акцент II тону.
9. Додаткові серцеві тони – ритм перепілки та ритм галопу.
10. Серцеві шуми: класифікація та умови виникнення.
11. Серцеві шуми: їх характеристика, відмінності між органічними та функціональними шумами.
12. Діастолічні функціональні шуми (Флінта, Грехема-Стілла, Кумбса): умови виникнення та діагностичне значення.

Інструментальні методи дослідження серцево-судинної системи.

1. Правила аналізу ЕКГ. Підрахунок ЧСС та визначення положення електричної осі серця.
2. Основні ехокардіографічні параметри серця, причини їх змін при патології.

Основні методи дослідження органів травної системи та нирок.

1. Послідовність збирання та деталізація скарг хворого із патологією травного тракту.
2. Особливості збирання анамнезу захворювання та життя у скарг хворого із патологією травного тракту.
3. Зміни зовнішнього вигляду хворого при патології травного тракту.
4. Послідовність проведення огляду живота, визначення основних симптомів.
5. Поверхнева пальпація живота, діагностичне значення.
6. Теоретичні засади та принципи глибокої методичної ковзної пальпації живота за методом Образцова-Стражеска.
7. Послідовність збирання та деталізація скарг хворого із патологією гепато-біліарної системи.
8. Особливості збирання анамнезу захворювання та життя скарг хворого із патологією гепато-біліарної системи.
9. Зміни зовнішнього вигляду хворого при патології гепато-біліарної системи.

10. Діагностичне значення пальпації печінки.
 11. Діагностичне значення наявності рідини у черевній порожнині.
 12. Перкусія печінки за методом Курлова, діагностичне значення.
 13. Перкуторне визначення меж селезінки. Діагностичне значення.
 14. рН метрія шлунка, діагностичне значення.
 15. Дуоденальне зондування, методика проведення. діагностичне значення.
 16. Копрологічне дослідження, діагностичне значення. Поняття про стеаторею. креаторею. амілорею.
 17. Аналіз калу на приховану кров, методика забору, діагностичне значення.
 18. Визначення еластази 1, діагностичне значення.
 19. Послідовність збирання та деталізація скарг хворого із патологією сечовидільної системи.
- Особливості збирання анамнезу захворювання та життя.
20. Зміни зовнішнього вигляду хворого при різній патології сечовидільної системи.
 21. Діагностичне значення визначення симптому Пастернацького.
 22. Загальний аналіз сечі та інтерпретація його результатів.
 23. Проба сечі за Зимницьким, діагностичне значення.
 24. Діагностичне значення аналізу сечі за Нечипоренком.
 25. Діагностичне значення аналізу сечі Адіс-Каковським та Амбурже.

ПЕРЕЛІК ПРАКТИЧНИХ НАВИЧОК
для заліку з пропедевтики внутрішньої медицини
для студентів II курсу стоматологічного факультету

1. Провести розпитування хворого. Зробити висновок щодо отриманих анамнестичних даних.
2. Провести розпитування хворого з патологією легень. Визначити основні симптоми.
3. Провести розпитування хворого з патологією серцево-судинної системи. Визначити основні симптоми.
4. Провести розпитування хворого з патологією травного тракту. Визначити основні симптоми.
5. Провести загальний огляд показового хворого. Визначити клінічне значення симптомів.
6. Провести огляд голови та шиї показового хворого. Визначити клінічне значення симптомів.
7. Провести огляд тулуба та кінцівок показового хворого. Визначити клінічне значення симптомів.
8. Провести статичний огляд грудної клітки хворого з бронхолегеневою патологією, оцінити отримані дані.
9. Провести динамічний огляд грудної клітки хворого з бронхолегеневою патологією, оцінити отримані дані.
10. Провести огляд передсерцевої ділянки, визначити клінічне значення симптомів.
11. Провести огляд живота, визначити клінічне значення симптомів.
12. Провести пальпаторне дослідження грудної клітки, визначити клінічне значення симптомів.
13. Провести пальпаторне дослідження лімфатичних вузлів, оцінити результати.
14. Провести пальпаторне дослідження щитоподібної залози, оцінити отримані дані.
15. Провести пальпаторне дослідження пульсу, визначити клінічне значення симптомів.
16. Провести пальпаторне дослідження передсерцевої ділянки, визначити клінічне значення симптомів.
17. Провести поверхневу пальпацію живота, визначити клінічне значення симптомів.
18. Провести пальпаторне дослідження сигмоподібної кишки, визначити клінічне значення симптомів.
19. Провести пальпаторне дослідження сліпої кишки, визначити клінічне значення симптомів.
20. Провести пальпаторне дослідження висхідної, нисхідної та попереочноободової кишки, визначити клінічне значення симптомів.
21. Провести пальпаторне дослідження печінки, визначити клінічне значення симптомів.
22. Провести пальпаторне дослідження селезінки, визначити діагностичне значення симптомів.
23. Провести пальпаторне і перкуторне дослідження нирок, визначити діагностичне значення симптомів.
24. Визначити нижню межу шлунка та пілоросу, оцінити отримані дані.
25. Визначити наявність рідини в черевній порожнині, дати клінічну оцінку.
26. Провести вимірювання артеріального тиску на верхніх кінцівках, оцінити отримані дані.
27. Провести вимірювання артеріального тиску на нижніх кінцівках, оцінити отримані дані.
28. Провести порівняльну перкусію легень і визначити клінічне значення симптомів.
29. Провести топографічну перкусію легень і визначити діагностичне значення симптомів.
30. Визначити активну рухомість нижнього краю легень, оцінити діагностичне значення симптомів.

31. Провести перкуторне дослідження серця, визначити межі відносної тупості серця, дати клінічну оцінку.
32. Провести перкуторне дослідження серця, визначити межі абсолютної тупості серця, дати клінічну оцінку.
33. Методом перкусії визначити ширину судинного пучка, оцінити отримані дані.
34. Методом перкусії визначити конфігурацію серця, оцінити отримані дані.
35. Методом перкусії визначити межі печінки, оцінити діагностичне значення симптомів.
36. Методом перкусії визначити межі селезінки, дати клінічну оцінку.
37. Провести аускультацию легень, визначити кількісні та якісні зміни дихання, дати клінічну оцінку.
38. Провести аускультацию легень, оцінити основні дихальні шуми, визначити побічні дихальні шуми, дати клінічну оцінку.
39. Провести дослідження бронхофонії, дати клінічну оцінку.
40. Провести аускультацию артерій, визначити діагностичне значення симптомів.
41. Провести аускультацию серця, визначити зміни його тонів, дати клінічну оцінку.
42. Провести аускультацию серця, визначити діагностичне значення шумів серця.

8. Верифікація результатів навчання

При вивченні дисципліни «Пропедевтика внутрішньої медицини» використовуються різновиди методів навчання, рекомендовані для вищої школи:

– за джерелами знань: словесні (пояснення, лекція, бесіда, дискусія); наочні (демонстрація); практичні (практична робота, опанування практичними навичками), на яких робиться особливий акцент при вивченні дисципліни;

– за логікою навчального процесу: аналітичний (виділення окремих симптомів захворювання), синтетичний (з'ясування взаємозв'язку симптомів), їх поєднання – аналітико-синтетичний, а також індуктивний метод дедуктивний.

Поєднуючи та узагальнюючи наведені вище методи навчання, при вивченні дисципліни доцільно впроваджувати такі методи організації навчальних занять як:

- метод клінічних кейсів,
- метод індивідуальних навчально-дослідних завдань,
- метод конкурентних груп,
- метод тренінгових технологій,
- метод проведення наукових конференцій із застосуванням інтерактивних технологій.

Видами навчальної діяльності студента є лекції, практичні заняття, самостійна робота студентів.

Практичні заняття тривалістю 2 академічні години при вивченні предмету «пропедевтика внутрішньої медицини» проходять на базі КНП «5-ої міської клінічної лікарні м. Львова» та складаються з чотирьох структурних годин:

- 1) засвоєння теоретичної частини теми,
- 2) демонстрація викладачем методики дослідження тематичного хворого,
- 3) робота студентів по відпрацюванню практичних навичок біля ліжка хворого під контролем викладача,
- 4) вирішення ситуаційних завдань та тест-контроль засвоєння матеріалу.

При проведенні практичних занять основне місце посідає оволодіння практичними навичками з об'єктивного обстеження хворого та робота безпосередньо із пацієнтами.

Самостійна робота студентів, окрім традиційної передаудиторної підготовки з теоретичних питань пропедевтики внутрішньої медицини, включає роботу у відділеннях терапевтичного профілю, клінічних лабораторіях та відділеннях функціональної діагностики в позааудиторний час. До самостійної (індивідуальної) роботи включено курацію хворих з написанням історії хвороби, яка передбачає розпитування та повне об'єктивне обстеження хворого, узагальнення даних із визначенням провідних симптомів з визначенням діагнозу та оформлення історії хвороби.

Складовою частиною процесу навчання є система контролю та звітності студентів за якістю засвоєння навчального матеріалу. Головна мета контролю полягає у забезпеченні наукового рівня придбаних студентами знань, міцності сформованих у них вмінь та навичок. Контроль успішності та якості підготовки студентів включає:

- поточний контроль;
- самоконтроль;

– підсумковий контроль.

Поточний контроль здійснюється на кожному практичному занятті відповідно до конкретних цілей теми. На всіх практичних заняттях застосовується об'єктивний контроль теоретичної підготовки та засвоєння практичних навичок.

Проміжний контроль здійснюється на останньому занятті та передбачає стандартизований контроль засвоєння відповідного тематичного блоку інформації.

Контроль виконання самостійної роботи, яка передбачена в темі поряд з аудиторною роботою, здійснюється під час поточного контролю теми на відповідному аудиторному занятті. Контроль засвоєння тем, які виносяться лише на самостійну роботу і не входять до тем аудиторних навчальних занять, здійснюється під час підсумкового контролю.

Методи поточного контролю: усне опитування, письмовий експрес контроль, виступи при обговоренні питань на практичних заняттях, тестування, контрольне завдання:

Теоретичних знань – тестування письмове та комп'ютерне, індивідуальне опитування, співбесіда, структуровані за змістом письмові роботи.

Практичних навичок та умінь – контроль виконання стандартизованих за методикою проведення практичних навичок:

- розпитування хворого,
- огляд загальний і детальний,
- пальпація, перкусія, аускультация,
- оцінка за стандартизованим алгоритмом результатів інструментальних та лабораторних методів обстеження хворого,
- узагальнення результатів суб'єктивного, фізикального, лабораторного та інструментального обстеження хворого із оформленням стандартизованої історії хвороби,
- складання плану подальшого обстеження хворого.

Методи самоконтролю: питання самоконтролю.

Методи підсумкового контролю: ПК.

Підсумковий контроль

Загальна система оцінювання	Участь у роботі впродовж семестру – 100% Залік за 200-бальною шкалою	
Шкали оцінювання	багатобальна (200-бальна) шкала, рейтингова шкала ECTS	
Умови допуску до підсумкового контролю	Студент відвідав усі практичні (лабораторні, семінарські) заняття і отримав не менше, ніж 120 балів за поточну успішність	
Вид підсумкового контролю	Методика проведення підсумкового контролю	Критерії зарахування
Залік	Мають бути зараховані усі теми, винесені на поточний контроль. Оцінки з 4-ри бальної шкали конвертуються у бали за багатобальною (200-бальною) шкалою відповідно до Положення «Критерії, правила і процедури оцінювання результатів навчальної діяльності студентів»	<i>Максимальна кількість балів - 200.</i> <i>Мінімальна кількість балів- 120</i>

Критерії оцінювання заліку

Оцінювання поточної навчальної діяльності. Під час оцінювання засвоєння кожної теми за поточну навчальну діяльність студенту виставляються оцінки за 4-ри бальною (традиційною) шкалою з урахуванням затверджених критеріїв оцінювання для відповідної дисципліни. При цьому враховуються

усі види робіт, передбачені навчальною програмою. Студент отримує оцінку з кожної теми. Форми оцінювання поточної навчальної діяльності є стандартизованими і включають контроль теоретичної та практичної підготовки.

Поточний контроль здійснюється відповідно до конкретних цілей на кожному практичному занятті. Для контролю застосовуються наступні засоби діагностики рівня підготовки студентів: комп'ютерні тести, контроль виконання практичних навичок з методів обстеження хворого з подальшою інтерпретацією отриманих даних, аналіз результатів лабораторних та інструментальних досліджень.

Оцінювання поточної навчальної діяльності.

Поточне оцінювання студентів з відповідних тем проводиться за 4-бальною системою (відмінно, добре, задовільно, незадовільно) з подальшим перерахунком у багатобальну шкалу.

Оцінка «відмінно» виставляється у випадку, коли студент знає зміст заняття та лекційний матеріал у повному обсязі, ілюструючи відповіді різноманітними прикладами: дає вичерпно точні та ясні відповіді без будь-яких навідних питань; викладає матеріал без помилок і неточностей; вільно вирішує задачі та виконує практичні завдання різного ступеню складності.

Оцінка «добре» виставляється за умови, коли студент знає зміст заняття та добре його розуміє, відповіді на питання викладає правильно, послідовно та систематично, але вони не є вичерпними, хоч на додаткові питання студент відповідає без помилок; вирішує всі задачі і виконує практичні завдання, відчувачи складнощі лише у найважчих випадках.

Оцінка «задовільно» ставиться студентові на основі його знань всього змісту заняття та при задовільному рівні його розуміння. Студент спроможний вирішувати видозмінені (спрощені) завдання за допомогою навідних питань; вирішує задачі та виконує практичні навички, відчувачи складнощі у простих випадках; не спроможний самостійно систематично викласти відповідь, але на прямо поставлені запитання відповідає правильно.

Оцінка «незадовільно» виставляється у випадках, коли знання і вміння студента не відповідають вимогам «задовільної» оцінки.

Для дисциплін формою підсумкового контролю яких є залік:

Максимальна кількість балів, яку може набрати студент за поточну навчальну діяльність при вивченні дисципліни становить 200 балів.

Мінімальна кількість балів, яку повинен набрати студент за поточну навчальну діяльність для зарахування дисципліни становить 120 балів.

Розрахунок кількості балів проводиться на підставі отриманих студентом оцінок за традиційною шкалою під час вивчення дисципліни впродовж семестру, шляхом обчислення середнього арифметичного (СА), округленого до двох знаків після коми. Отримана величина конвертується у бали за багатобальною шкалою таким чином:

$$X = CA \times 200 / 5$$

Для зручності наведено таблицю перерахунку за 200-бальною шкалою:

4- бальна шкала	200- бальна шкала	4- бальна шкала	200- бальна шкала	4- бальна шкала	200- бальна шкала	4- бальна шкала	200- бальна шкала
5	200	4.45	178	3.92	157	3.37	135
4.97	199	4.42	177	3.89	156	3.35	134
4.95	198	4.4	176	3.87	155	3.32	133
4.92	198	4.37	175	3.84	154	3.3	132
4.9	197	4.35	174	3.82	153	3.27	131
4.87	195	4.32	173	3.79	152	3.25	130
4.85	194	4.3	172	3.77	151	3.22	129
4.82	193	4.27	171	3.74	150	3.2	128
4.8	192	4.24	170	3.72	149	3.17	127
4.77	191	4.22	169	3.7	148	3.15	126
4.75	190	4.19	168	3.67	147	3.12	125
4.72	189	4.17	167	3.65	146	3.1	124
4.7	188	4.14	166	3.62	145	3.07	123
4.67	187	4.12	165	3.57	143	3.02	121
4.65	186	4.09	164	3.55	142		
4.62	185	4.07	163	3.52	141		
4.6	184	4.04	162	3.5	140		
4.57	183	4.02	161	3.47	139		

4.52	181		3.99	160		3.45	138		3	120
4.5	180		3.97	159		3.42	137		Менше 3	Недостатньо
4.47	179		3.94	158		3.4	136			

Бали студентів, які навчаються за однією спеціальністю, з урахуванням кількості балів, набраних з дисципліни ранжуються за шкалою ECTS таким чином:

Таблиця 2

Оцінка ECTS	Статистичний показник
A	Найкращі 10 % студентів
B	Наступні 25 % студентів
C	Наступні 30 % студентів
D	Наступні 25 % студентів
E	Останні 10 % студентів

Оцінка ECTS у традиційну шкалу не конвертується, оскільки шкала ECTS та чотирибальна шкала незалежні.

9. Політика курсу

Політика навчальної дисципліни визначається системою вимог до студента при вивченні дисципліни «Пропедевтика внутрішньої медицини» та ґрунтується на засадах академічної доброчесності. Студентам пояснюються цінність набуття нових знань, академічні норми, яких необхідно дотримуватися, чому вони важливі, що таке академічна доброчесність, які її цінності та функції, як студенти своїми діями можуть долучитися до її розбудови; пояснюються сутність, особливості та причини неприпустимості академічного плагіату, заохочують здобувачів вищої освіти самостійно виконувати навчальні завдання, коректно покликатися на джерела інформації у разі запозичення ідей, тверджень, відомостей.

Здобувачі вищої освіти повинні досконало володіти клінічним мисленням, фундаментальними і спеціальними знаннями й уміннями щодо основних закономірностей розвитку хвороб, принципами клінічного обстеження та інструментальних досліджень різних органів та систем організму, досконало знати семіотику найбільш поширених захворювань дорослого організму.

Навчальна дисципліна «Пропедевтика внутрішньої медицини» є обов'язковою для студентів спеціальностей 221 «Стоматологія». Студент зобов'язаний в повному обсязі оволодіти знаннями, вміннями, практичними навичками та компетентностями з цієї дисципліни.

Політика щодо дотримання принципів академічної доброчесності здобувачів вищої освіти:

- самостійне виконання навчальних завдань поточного та підсумкового контролів без використання зовнішніх джерел інформації, окрім випадків, дозволених викладачем, підготовки практичних завдань під час заняття;
- списування під час контролю знань заборонені (в т.ч. із використанням мобільних пристроїв);
- самостійне виконання індивідуальних завдань та коректне оформлення посилань на джерела інформації у разі запозичення ідей, тверджень, відомостей.

Політика щодо дотримання принципів та норм етики та деонтології здобувачами вищої освіти:

- дії у професійних і навчальних ситуаціях із позицій академічної доброчесності та професійної етики та деонтології;
- дотримання правил внутрішнього розпорядку клінічної бази кафедри, бути толерантними, доброзичливими та виваженими у спілкуванні зі студентами та викладачами, пацієнтами, медичним персоналом закладу охорони здоров'я;
- усвідомлення значущості прикладів людської поведінки відповідно до норм академічної доброчесності та медичної етики.

Політика щодо відвідування занять здобувачами вищої освіти:

- присутність на всіх заняттях є обов'язковим з метою поточного та підсумкового оцінювання знань (окрім випадків за поважною причиною).

Політика перескладання тем та відпрацювання пропущених занять здобувачами вищої освіти:

- відпрацювання пропущених занять відбувається згідно графіку відпрацювання
- перескладання теми заняття, за яке студент отримав негативну оцінку, проводиться у зручній для викладача та студента час поза заняттями, максимальна оцінка - «добре»

перескладання теми під час поточного навчання та підсумкового контролю з метою підвищення оцінки не допускається

Література

Основна (Базова):

- Пропедевтика внутрішньої медицини /Децик Ю.І., Яворський О.Г., Нейко Є.М. та ін. (за ред. проф. Яворського О.Г.). – 5-е вид. – К: ВСВ «Медицина», 2018 р. – 552 с. + 12 с. кольор. вкл. + 1 двобіч. електрон. опт. диск (DVD-ROM).
- Пропедевтика внутрішньої медицини /Децик Ю.І., Яворський О.Г., Нейко Є.М. та ін. (за ред. проф. Яворського О.Г.). – 2013 р. – 552 с. із 4-ма дисками.
- Основи внутрішньої медицини: Пропедевтика внутрішніх хвороб /Децик Ю.І., Яворський О.Г., Нейко Є.М. та ін.; за ред. проф. О.Г. Яворського.– К.: Здоров'я, 2004. – 500 с.
- Яворський О.Г., Ющик Л.В. Пропедевтика внутрішніх хвороб у запитаннях і відповідях. К.: Здоров'я, 2003. – 280 с.
- Навчальний посібник компютерні тести з “Пропедевтики внутрішніх хвороб” (автори В.В. Короткий, А.Б. Новосад). Київ: Здоров'я, 2001-148 с.
- Новосад А.Б., Короткий В.В., Буфан М.М. (за ред. проф. Р.Я. Дутки) Методичні вказівки з пропедевтики внутрішньої медицини для студентів ІІ курсу стоматологічного факультету “Навчальна історія хвороби”. - Львів, 2022.-20 с.
- Новосад А.Б., Буфан М.М. (за ред. проф. Р.Я. Дутки) Методичні рекомендації з пропедевтики внутрішньої медицини для студентів ІІ курсу стоматологічного факультету. Схема і методика розшифрування електрокардіограми.- Львів, 2022.- 32с.
- Пропедевтика внутрішніх хвороб.// Навчальний посібник для студентів стоматологічних факультетів.- Під ред. проф. М.С. Расіна.- Полтава, 2002 р.,-134 с.
- Синдромна діагностика та невідкладна терапія.// Навчальний посібник для студентів стоматологічних факультетів.- Під ред. проф. М.С. Расіна.- Полтава, 1996.-220 с.
- Нетяженко В.З., Сьоміна А.Г., Присяжнюк М.С. Загальний та спеціальний догляд за хворими. //– К.: Здоров'я. 1993.- 304 с.
- Гребнев А.Л., Шептулин А.А. Основы общего ухода за больными: учебное пособие. // М., Медицина, 1991.
- Mosby's Guide to Physical Examination, 7th Edition / Henry M. Seidel, Rosalyn W. Stewart et al. – 2011. – 327 p.
- A Guide to Physical Examination, 3d Edition /Barbara Bates. – 1983. – 561 p.

Допоміжна:

1. Присяжнюк М.С., Поскрипко А.М. Клиническая терминология по курсу пропедевтики внутренних болезней. Методические рекомендации. - К., 1991.
2. Нетяженко В.З., Присяжнюк М.С., Шинин Ю.В., Поскрипко А.М. Термінологічний посібник з пропедевтики внутрішніх хвороб. - К., 1992.
3. Синдромна діагностика та невідкладна терапія. Навчальний посібник. Під ред. проф. М.С.Расіна. - Полтава, 1995, - 200 с..
4. Василюк В.М. Семіотика і діагностика внутрішніх хвороб. - Тернопіль, 1997 - 110с.
5. Банченко Г.В., Ю.М.Максимовский, В.М.Гришин.// Язык - “зеркало” организма.-М., 2000.-С .218 –306.

Додаткова (інформаційні ресурси):

1. Анамнез. ІІ. Огляд : фото пацієнтів : навчальний DVD - фільм. - Львів, 2012.- 45 хв. /Яворський О. Г.
2. Яворський О. Г. Навчальний DVD - фільм "Пальпація, перкусія, аускультация". Українською та англійською мовами. - 2005.

11. Обладнання, матеріально-технічне і програмне забезпечення дисципліни/ курсу

- Робоча навчальна програма дисципліни;
- Плани практичних занять та самостійної роботи студентів;
- Методичні вказівки до практичних занять для студентів;

- Методичні матеріали, що забезпечують самостійну роботу студентів;
- Тестові та контрольні завдання до практичних занять;
- Перелік питань, що виносяться на підсумковий контроль;
- Методичне забезпечення проведення підсумкового контролю:
 - база тестових завдань формату А з відповідями.
 - перелік стандартизованих за методикою виконання практичних навичок.
 - ситуаційні задачі

Розробка питань тест-контролю, ситуаційних задач для співбесіди та практичних завдань, що використовуються для діагностики успішності навчання, базується на переліку питань, які повинен засвоїти студент при вивченні дисципліни «Пропедевтика педіатрії». Комплекти практичних завдань є стандартизованими за методикою виконання практичними роботами.

12. Додаткова інформація

Відповідальна за освітній процес – доц. Новосад Анна Богданівна, novosdanna00@gmail.com.

На кафедрі діє науковий гурток, керівник - доц. Бевз Оксана Володимирівна, bevzov@ukr.net.

Заняття відбуваються на базі Комунальне некомерційне підприємство «Львівське територіальне медичне об'єднання клінічна лікарня планового лікування, реабілітації та паліативної допомоги» (ул.Коновальця, 26).

Студенти на заняття приходять в халатах, перевзвному медичному взутті, з маскою . З собою мати зошит, ручку. На практичних заняттях необхідна наявність власного стетофонендоскопа.

Укладачі силабуса

канд. мед. наук, доцент Новосад А.Б.
 канд. мед. наук, доцент Ющик Л.В.
 канд. мед. наук, доцент Матушак О.М.
 канд. мед. наук, доц. Івасівка Р.С.
 канд. мед. наук, доц. Буфан М.М.